

ВИШЕ ОД ВЕСТИ

Зрна & громаде 11-14

(Или-или.)

Чувени немачки међународноправни експерт К. Оликсен оценио је крајем новембра да би евентуално отцепљење Космета противно вољи Србије било потпуно неприхватљиво са становишта међународног права, то јест значило би потпуни слом међународног правног поретка, и да то нико ко Европи мисли добро не би смео да допусти. Такође, он је као неозбиљно оквалификовао настојање да насилно и противправно отцепљење 15 одсто српске државне територије буде камуфлирано формулацијама као што су „условна независност” или „ограничени суверенитет”:

„Сувереност је као трудноћа или као слобода. Или је има, или је нема!”

(Офсајд.)

„САД и међународна заједница се не могу снебивати над територијалним интегритетом земље чији је режим пуцао на сопствене грађане.” Ово је у камеру, лако трепнувши због јаких рефлектора, изјавио амерички амбасадор у Београду Мајкл Полт, одговарајући на новинарско питање: како се уопште може узимати у обзир „коначно решење статуса Космета” које би нарушило суверенитет и територијални интегритет једне међународно признате европске државе у XXI веку?

Та реченица – уместо у образложењу одлуке да се споменути господин прогласи *personam non grata* у Србији и да добије рок да напусти земљу – нашла се у ударним минутима „Дневника 2” националне телевизије, и то без икакве „сенке коментара”.

Морамо поново прочитати нови Устав Србије. Изгледа да смо пропустили нешто важно у одељку „Овлашћења Гувернера Србије”.

(Моћ.)

„УНЕСКО није досад био у стању да заштити културну баштину Косова и Метохије, упркос бројним иницијативама које су у последње две године покренуте,” изјавио је на конференцији за штампу у Паризу Коићиро Мацура, генерални директор те организације. „Упркос успеху донаторске конференције од пре 18 месеци и упркос конкретним пројектима које су израдили експерти УНЕСКО-а, још није успостављен механизам делотворне заштите културне баштине Косова. Сакупљено је 10 милиона долара само преко УНЕСКО-а, а још много више кроз билатералну помоћ. Наши експерти направили су пројекте обнове 30 објеката, за почетак, али није омогућено да тај новац буде искоришћен за реализацију конкретних подухвата.”

(Плеоназам.)

На листу Светске културне баштине УНЕСКО-а од 2004. године до данас уписани су Пећка патријаршија, Грачаница и Саборни храм Богородице Љевишке у Призрену – обједињени под заједничким именом „Средњовековни споменици на Косову”. Без националних и религијских одредница.

С обзиром да су ти исти споменици одмах увршћени и на Листу угрожене светске баштине, вероватно се мислило да је онда сасвим јасно коме припадају.

(Аларм.)

„Нацрт Устава Црне Горе који је сачинио Савет за уставна питања (председник Мијат Шуковић) прећутао је вековне српске корене црногорске државности, српску баштину, српски језик и сам српски народ, који је столећима живео и који још живи на тлу Црне Горе”, рекао је академик проф. др Коста Чавошки у Подгорици, на научном скупу о статусу српског народа у новом црногорском Уставу. „Уколико се овај нацрт Устава усвоји, биће то својеврсни уставни геноцид над српским народом. Било би неопходно да се Уставом зајемчи српском народу сразмерна заступљеност у свим државним органима локалне самоуправе, сагласно резултатима пописа становништва из 2003. Пошто се у нацрту новог Устава Црне Горе не спомињу ни Срби, ни српски језик, а камоли српска културно-историјска баштина, новим највишим правним актом Србима се мора јасно гарантовати свеобухватна културно-просветна аутономија. Та аутономија подразумева образовање на српском језику од основног до високошколског, право на дневне новине, радио и телевизију, српски културни центар, српски издавачки центар, као и ТВ канал на српском језику државне ТВ.”

(Ситничари.)

САД имају изразито негативну улогу у савременом свету, мисли већина становника планете. Према истраживању јавног мњења у 63 земље света, објављеном средином новембра 2006. од стране агенција ТНС и „Галуп”, мање од трећине испитаних верује да САД доприносе светском миру.

Американцима најмање верују Грци: преко 87 одсто мисли да је улога САД лоша. Следе их Турци и Аргентинци (78 одсто), Швајцарци (76), Исланђани (73) и Хрвати (65). Народи који мисле да су САД позитивна сила су неупоредиво малобројнији. Међу њима, на првом месту су Израелци (74 одсто њих наклоњено је Америци). На другом месту, за многе зачуђујуће, налази се најмноогољуднија муслиманска земља на свету, Индонезија (73 одсто), а на трећем – сврстано међу државе на типично амерички начин – Косово (66 одсто грађана подржава САД).

А Србија? По проценту и расположењу, делећи готово истоветне разлоге, скоро да се изједначила са Грцима. „Опасна и невољена” – то о Америци мисли огромна већина Срба (према истраживању београдске агенције „Фактор Плус” из новембра 2006).

(Антисемитизам.)

Извршни савет Светског јеврејског конгреса је на заседању у Паризу средином новембра упозорио да је летошња израелска „војна акција” у Либану подстакла пораст антијеврејског расположења у Европи и свету. Скупу су присуствовали представници јеврејских заједница из око 80 земаља света.

(Крсташи.)

Други човек „Ал Каиде”, поводом рата у Либану, најавио је освету „Израелу и другим крсташким земљама”. Није објаснио како земља јудаизма може бити „крсташка”, што је синоним за хришћанство, али живимо у свету у којем је све могуће. Чак и то, са друге стране имагинарног фронта, да земље које себе сматрају атеистичким и постхришћанским позивају на „крсташки рат”.

(Тон.)

„Прошло је време када су једва налажени фондови да се покрију најхитније и најосновније потребе Руске војске. Војне снаге Русије сада јачају и све више враћају поверење, а овогодишњи војни буџет је 50 одсто већи у односу на прошлу годину”, изјавио је руски председник Владимир Путин на редовном годишњем састанку са војним командантима Русије. „Руско нуклеарно наоружање мора да буде способно да уништи сваког потенцијалног агресора, при чему није толико важан квантитет него квалитет, и на томе Русија интензивно ради. Одржавање стратешке равнотеже значи да наше одбрамбене снаге треба да буду способне да униште сваког потенцијалног агресора, без обзира на то какве савремене системе имао агресор.”

(Кампања.)

„Наградно питање: који је месец у Србији ако премијера и председника забрине једно масовно тровање грађана, које је доба ако министар српске владе прекине турнеју по иностранству да би решио проблем у отаџбини и које је то време дошло ако директори у Србији подносе оставке само зато што су за нешто криви?“

Ово духовито питање из недавног уводника једних београдских дневних новина само је наизглед реторичко, само наизглед штос. Размислите о томе и укључите се у квиз. У земљи која тако дуго живи „на фору“, никад се не зна где вас чека главни згодитак. А пред нама је, може бити, нова предизборна кампања.

(Запошљавање.)

„За три године, преко Националне службе за запошљавање, запослено је 670.000 људи. Послодавци су огласили 1.600.000 слободних радних места, а закључено је 1.400.000 радних односа. Тај резултат је спречио да порасте стопа незапослености као у Мађарској, Пољској...“ обавестило је Министарство за рад и социјална питања Србије. Боже, како ли би нам тек лепо било да нам није овако добро!?

(Рађање.)

Слободан Лаловић, министар за рад и социјалну политику Србије, најавио је пред јануарске изборе да ће предложити Влади пакет озбиљних „пронаталитетних мера“. После се ућутао. Да ли је то био само покушај да се постигне златни предизборни гол у надокнади времена? Подсетимо, он је предложио, поред осталог, да се уз сваку финансијску трансакцију у Србији један динар одваја у фонд за подизање наталитета. У игри огромних бројева, и с тако малом жртвом накупило би се доста новца.

„Идеја је да кроз дечје додатке и друга давања омогућимо жени, односно мајци, релативну економску независност – да висина тих додатака за четворо деце буде у нивоу просечне плате у Србији. У том случају, та мајка не мора да ради, ако неће”, рекао је министар. Ту су и бројне друге системске олакшице, давања, помоћ, стамбени кредити, отплате заосталих рачуна. Разматра се могућност да се породица која је купила стан на кредит, а у међувремену добила четврто дете, ослободи даље отплате кредита, односно да то на себе, уз помоћ овог фонда, преузме држава.

(Пушење.)

„Хрватска жели да додатно либерализује српско тржиште, а своје држи потпуно затвореним. Извоз у Хрватску ‚српских‘ цигарета из четири фабрике је нула евра, а хрватских у Србију, и то из њихове само једне фабрике, износи девет милиона евра и има тенденцију раста. То недвосмислено показује да је њихов систем увозне заштите строжији него наш. Сем тога, Хрватска има механизам по којем се сви производи који нису из Творнице духана ‚Ровињ‘ аутоматски доводе под најскупљу акцизну категорију”, изјавио је српски министар за економске односе са иностранством Милан Париводић, поводом непотписивања Споразума о слободној трговини у региону (ЦЕФТА).

Наш БГ шерет, кога често цитирамо на овој страници, каже: „Браво! А шта ћемо, мој министре, што смо – захваљујући Вама и Вашој стратешки писменој бранши – у свему осталом попушили? Сећате ли се да сте Хрватима препустили (о провизијама не знамо ништа) практично целу прехранбену индустрију у Војводини, или бар њен најбољи део? Сећате ли се колико су најплодније земље у Војводини, посредно и непосредно, за бедне паре купили Хрвати? Да не ређамо даље? А колико је српским фирмама допуштено да купе у Хрватској, било чега? И? Хоћете ли се најзад заложити за борбу против пушења?”

(Соколова.)

Стара „соколова ракија”, произведена у селу Костојевићи код Бајине Баште, у фирми „РБ глобал”, проглашена је за најбољу на фестивалу шљивовице у држави Минесоти, САД. Пошто се тај фестивал дуго већ сматра незваничним светским првенством, можемо спокојно објавити да смо добили још једног светског првака, и то у једној од две дисциплине у којима смо „традиционално најјачи”.

(Напитак.)

Компанија „Карлсберг Србија”, власник пиваре у Челареву, објавила је да је оборила свој апсолутни рекорд у годишњој продаји пива на домаћем тржишту, кад је још 15. новембра 2006. продала милионити хектолитар. Пре само две године, 2004, пивара је производила укупно 590.000 хектолитара пива. Овај радикални скок омогућио јој је да се учврсти на другом месту на српском тржишту пива.

(Чистоћа.)

У Србији се, према недавно објављеној званичној статистици, дневно оснива око 300 нових фирми и предузетничких радњи. Директор пореске управе тврди да његове службе располажу подацима који јасно указују да бар 50 одсто тих фирми нема никакве реалне активности ни делатности, него се користе као инструмент за неке облике прања новца.

(Привређивање.)

„За првих седам месеци 2006. године написано је 250.648 прекршајних пријава и изречено 522.000 новчаних казни”, обавестио је Стојадин Јовановић, начелник Саобраћајне полиције МУП-а Србије. Нема података о томе да ли су, као некад, активности саобраћајне полиције појачане у време које претходи исплати пензија.

(Непоправљиви.)

Четрдесет пет одсто испитаника купило је књигу током протеклих годину дана, показује истраживање тржишта у Србији спроведено крајем прошле године. Испитаници који купују књиге у просеку купују 8,6 књига годишње. За 41 одсто њих који су купили бар једну књигу у последњој години главни мотив за куповину је садржај, за 15 одсто је то посао (образовање), док 11 одсто купује књигу као поклон.

Од оних који купују књиге, 41 одсто купује белетристику, док 24 одсто њих купује стручне књиге. Бар једну књигу у последњој години прочитало је 57 одсто испитаника.

(Мешанци.)

Издаваштво у Србији је углавном у приватним рукама (83,7 одсто). Од првих 104 издавача у Србији чак 77,9 одсто је у Београду. Скоро половина издавача књиге штампа у тиражу између 500 и 1000 примерака. Већина издавача (57,7 одсто) специјализована је за неку област. Само 42,3 одсто од највећих издавача се бави искључиво издаваштвом.

(Наук.)

„Да би-смо има-ли добар од-нос са стра-ним зе-мља-ма, тре-ба пре све-га да има-мо од-нос са сво-јом. Још пре мно-го го-ди-на и де-це-ни-ја Ср-би су ле-то-ва-ли на Ха-ва-ји-ма, а ни-су зна-ли где су Сту-де-ни-ца или Со-по-ћа-ни”, изјавио је професор Владета Јеротић.

(Милутин.)

Објашњавајући зашто се о њеном генијалном претку Милутину Миланковићу у нашој земљи још увек недовољно зна, иако је дословно величан и званично најцитиранији Србин у свету у XX веку, композитор и професор ФМУ Вера Миланковић каже:

„Зато што се из великог света, и поред изврских пословних понуда, вратио у земљу. А, познато је, ми славио само оне који су отишли одавде! Други разлог је то што је све створио само с папиром и оловком у руци. Ако имаш нешто у глави, и на пустом острву ћеш много да направиш. Замерио се и зато што је говорио да је Србин из Даља и хтео је да га тамо сахране, а не у Алеји великана. Човек је био прави патриота, а није само седео и кукао.”

(Веселин.)

„Својим истраживачким радом запутио сам се у Аустралију, а успео да стигнем само до Лапова.” Тако је о себи говорио професор др Веселин Чајкановић, изванредни класични филолог, етнолог, историчар и филозоф религије, зналац народних традиција, „громада српске културе” и „легенда Београдског универзитета”.

А да ли сте ви знали да се 2006. навршило 125 година од рођења и 60 година од смрти Веселина Чајкановића? Управо тим поводом, у широј јавности недолично мало обележеним, у Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић” одржана је изложба посвећена овом научнику и мислиоцу.

По успостављању комунистичке власти, Суд части Београдског универзитета, потпуно неосновано и цинично, осудио је Чајкановића на одстрањивање са Универзитета. У пуној животној и интелектуалној снази, ратник који је у другој деценији тог века пуних седам година провео на фронтима борећи се за Србију, Чајкановић је отишао кући и тог дана заувек пао у кревет. Умро је 14 месеци касније.

Постоје људи који не могу да трпе срамоту. То није животни став, него космичка мера.

(Фабриковање.)

„На искушењима и понижењима је просечан ТВ гледалац. Он, заправо, нема шта да гледа. У разним емисијама на свим каналима натурају му се разне свадбе, мајке које хоће да удоме кћерке и размењивање супруга као врхунац забаве. Пласирају су бедни заплети и намештаљке из ‚Великог брата’ на ТВ Б92. Безочно се приказују репризе серија и ТВ драма као премијере на РТС. Генерално, филмски програм је непрестаним понављањем истих филмова потпуно пропао. Таквим садржајима се аудиторијум профилише, дрогира и умекшава. Програм који му је на располагању чини га тупавим и равнодушним. Несрећни гледалац који свој (не)радни дан завршава бдењем пред телевизором ћутке упија велико ништа и постаје део разарајућег система у којем нема простора за паметно, племенито и узбудљиво. За пристајање на све добија тривијалне

рекламе за пиво и детерџенте.

Онда се маше листама гледаности на којима су очајне, понижавајуће емисије (и рекламе) у самом врху. Стално се фабрикују оправдања како је то управо оно што публика воли и жели да види. Зар никога не брине профил тог просечног гледаоца који нема избора и који је потпуно увучен у игру ТВ станица чија се висока комерцијализација плаћа врећањем људског постојања." (Бранислава Џунов: „Ружичаста пометња”, у рубрици „ТВ барометар” београдске *Политике*)

(Харем.)

„Куба је поново у жижи света захваљујући аутохтоној народној музици. Ирци владају европском музиком захваљујући својој изворности сатканој у песми и игри. У исто време, срце Србије, Шумадија, врти куковима и рукама као да је у харему, као да од полумесеца не види сопствени крст!” пише Зоран Христић, један од најбољих живих српских композитора.

(Гинтер.)

Израелска висока установа „Netanya Academic College” одбила је да немачком писцу Гинтеру Грасу додели титулу почасног доктора, већ прецизно уговорену. Грас је до последњег тренутка напросто лагао високе јеврејске званичнике, тако да је обелодањивање његове припадности фашистичким СС трупама, што је учињено у „Франкфуртер алгемајне цајтунгу” у мају 2006, изазвало у Израелу „најпре шок, затим згражавање, најзад згађеност и презир”.

Са српског становишта, требало би се уздржати ма каквих коментара. Довољно је само сакупити и објавити све „ангажоване изјаве” које је ова „морална величина” давала о Србима током трагичних ратова у рушевинама Југославије. О „српског фашизму”, „највећем етничком чишћењу после оних злогласних нацистичких”, „лажима српске пропаганде на које се не сме насести”, о Београду „којег би за наук требало бомбардовати”.

Из веома добро обавештених полузваничних кругова у Немачкој речено нам је, ексклузивно за „Нацију”, да је Гинтер Грас све време био директно уцењен од једне велике иностране обавештајне службе, да му је у свим критичним ситуацијама пређено обелодањивањем његове есесовске прошлости, и да је „управо то кључ његове претеране пропагандистичке распричаности у српском случају”.

Нека овде остане забележено – ради потпуније слике о времену у којем живимо – да је Грас носилац пет титула почасног доктора (Харвард универзитет и Кенион колеџ у Америци, пољски Мицкијевич универзитет у Познању, Универзитет у Данцигу и Универзитет у Берлину), а удостојен и још 31 високом наградом у Француској, Италији, Шпанији, Чешкој, Пољској, Мађарској и Данској. Можда ће сада неко покушати да преброји и награде које је добио у Немачкој.

(Жан.)

У 77. години, почетком марта 2007, у Паризу је преминуо Жан Бодријар, један од најзначајнијих филозофа постмодерне. Преваливши развојни пут од марксизма до „нове деснице”, сврстао се у ред оних који су најбоље разумели размере „унутарње апокалипсе” модерне епохе и модерног човека. Мода, модел, маса, медији, симулације, смрт стварности, виртуелна реалност – то су основни појмови његове филозофије зрелог доба. „Слике су постале моћније од саме стварности. Хиперреални свет је заводљив и манипулише конзументима, а званично проглашене вредности само су *модел и симулације*”

”, опомињао је Бодријар. „Стварност је мртва, ми смо је убили. Све је настало, манипулисано и одређено кроз артифицијелну интелигенцију и друге механизме опсене и обмане. Метафора уступа пред метастазом понављања једног те истог. Катастрофа

не значи смрт и крај, већ разуларени и неконтролисани раст. Крај дијалектичког попршта између силе и противсиле је изванредно; „зло“ више не може бити побеђено. Системи се сами регулишу кроз колапсе, вирусе, сиду, рак, тероризам.”

(Накит.)

Кад вам (пу-пу-пу, далеко било!) умре нарочито драга особа, можете од ње направити накит. Од недавно то у својој палети понуде има погребна служба Беча, а цена „тог задовољства“ је 13.440 евра. Поступак: покојник бива спаљен, од дела пепела прави се сирови дијамант, затим се прослеђује јувелиру, који по наруџбини може направити накит, камен за прстен или минђуше, привезак за кључеве, шналу за кравату или каиш, копчу за брусхалтер, и шта све не.

(Памћење.)

Групација угледних светских физичара саопштила је ових дана да мобилни телефони углавном функционишу на фреквенцији од 900,9 мегахерца, на истој оној „на којој мозак човека успоставља краткорочно и средњорочно памћење“. Ефекат мобилне телефоније на памћење, доказују научници, веома је лош, што се нарочито драстично види код оних који су мобилни телефон користили од најмлађег узраста.

„Искључујемо могућност да они који су креирали технологију мобилне телефоније нису знали за фреквенцију људског мозга на којој се успостављају базични системи памћења“, саопштили су научници. „Није на нама да одговоримо зашто су се ипак определили за ово опасно преклапање.”

(Убавка.)

Звала се Убавка Митић. Године 1972. као студент медицине емигрирала је у Канаду. Прошла је тешке године и исте такве послове, радила свашта, било је и „гладних дана“, „горких ноћи“.

Данас поседује капитал који се процењује на преко три милијарде долара. Уз Славицу, супругу власника „Формуле 1“, вероватно је „најбогатија Српкиња на планети“.

Зове се Ребека Мекдоналдс.

(Подвиг.)

Фудбалери Србије су 24. марта 2007. још једном доказали своју меру и ушли у историју светског фудбала. Они су прва европска репрезентација која је успела – откако се фудбал игра – да изгуби од тима Казахстана. Тог дана у Алмати терен је био нераван, лопта округла, а хиљаде урокљивих очију нетремице је гледало хиперсензибилне српске фудбалере, што им је, у садејству, знатно помогло да остваре овај подвиг без преседана.

(Типогликемија.)

Нсиам вревоао да зпаврао мгоу рзмауети оно што чтаим.

Заављуулћи нобниечој мћои љдксуог мгзоа, пемра иртажсиавњима нучаинка са Кмбреица, њие вжано кјоим су роедслдоем нпиаснаа слвоа урчеи, јдиено је бтино да се пвро и пслдеоње солво нлаазе на совм мстеу. Отасла солва мгоу бтии у птпонуом нердеу и без озибра на ову олокност, ткест мжеоте читати без побрелма. Ово је зобг тгоа што љдукси мзоак не чита савко слвоо пнаооосб, већ рчеи псмраота као цлеину. Оавј преомећај је шљаиво нзаван типогликемија.

Зачуђујуће, зар не? А увек сте мсилили да је паврпоис вжаан. <